

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КАФЕДРА ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА АУДИТУ

Чакалова Н.С.

ОБЛІК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
Методичні вказівки до виконання самостійної роботи

підготовки бакалавра
денної та заочної форм здобуття освіти
спеціальності **071 Облік і оподаткування**
освітньо-професійна програма «Оподаткування, облік, контроль в управлінні
підприємством»

РОЗДІЛ 1.

СКЛАДОВІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОБ'ЄКТИ ОБЛІКУ

Завдання для самоперевірки

1. Дайте визначення терміну «інвестиція» за національним законодавством.
2. Дайте визначення терміну «інвестиція» за міжнародним законодавством.
3. Дайте визначення терміну «інвестиційна діяльність».
4. Які цінності можуть виступати у якості форм інвестування?
5. Наведіть класифікацію інвестицій за різними ознаками.
6. Перелічити об'єкти інвестиційної діяльності.
7. Перелічити суб'єктів інвестиційної діяльності.
8. Наведіть принципи обліку інвестиційної діяльності.
9. Чим зумовлена наявність інвестиційного лагу?

РОЗДІЛ 2.

МЕТОДИ ОЦІНКИ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ ІНВЕСТИЦІЙ

Завдання для самоперевірки

Контрольні запитання

1. Які підходи до оцінки об'єктів інвестиційної діяльності пропонує вітчизняне законодавство та в чому сутність кожного з них?
2. Який підхід до оцінки інвестицій є пріоритетним для відображення їх вартості в бухгалтерському обліку?
3. Перелічити методи оцінки капітальних інвестицій.
4. Які витрати відносяться до історичної (фактичної) собівартості капітальних інвестицій?
5. Охарактеризуйте підходи до визначення справедливої вартості.
6. За якою вартістю здійснюється первісна оцінка фінансових інвестицій та з яких витрат вона формується?
7. Які методи оцінки фінансових інвестицій на дату складання

балансу використовуються згідно з вітчизняним законодавством? Поясніть їх сутність.

8. Поясніть, які підприємства відносять до асоційованих та дочірніх і які методи оцінки фінансових інвестицій в їх діяльність слід застосовувати?

9. Які первинні документи підтверджують здійснення господарських операцій щодо капітальних та фінансових інвестицій?

10. У яких формах фінансової звітності розкривається облікова інформація щодо інвестиційної діяльності?

11.

Практичні завдання

Завдання 1. Графічно зобразити, які методи застосовуються при оцінці фінансових інвестицій в залежності від моменту оцінки інвестиції, мети її придбання, рівня впливу інвестора на інвестоване підприємство та строку, на який вони були придбані.

Завдання 2. Сформувати інформаційне забезпечення інвестиційної діяльності в умовах конкретного підприємства.

РОЗДІЛ 3.

ОБЛІК КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Завдання для самоперевірки

Контрольні запитання

1. Дайте визначення термінів «капітальні інвестиції» та «незавершені капітальні інвестиції».

2. Який рахунок використовується для обліку капітальних інвестицій та на які субрахунки він поділяється?

3. З яких витрат формується фактична собівартість капітальних інвестицій при їх придбанні?

4. З яких витрат формується собівартість об'єктів капітальних

інвестицій при підрядному та господарському способі будівництва?

5. Що є підставою для визнання капітальними інвестиціями витрат, пов'язаних з поліпшенням основних засобів?

6. Наведіть приклади поліпшення основних засобів.

7. З яких причин відбувається списання об'єктів капітального інвестування з балансу підприємства та яким чином це відбувається?

8. За рахунок яких джерел списується залишкова вартість об'єктів необоротних активів?

Практичні завдання

Завдання 1. При створенні підприємства одним з фундаторів за згодою інших засновників як внесок в статутний капітал була внесена виробнича лінія справедливою вартістю 11000 грн, витрати на доставку і монтаж склали 1200 грн (в тому числі ПДВ). Скласти кореспонденцію рахунків і розрахувати необхідні суми.

Завдання 2. Підприємство безоплатно отримало верстат, справедлива вартість якого на дату отримання становила 3000 грн. Витрати підприємства на транспортування і монтаж отриманого верстата склали 400 грн (без ПДВ). Скласти кореспонденцію рахунків і розрахувати необхідні суми.

Завдання 3. На балансі підприємства «Мрія» є верстат первісною вартістю 17300 грн, накопичений знос 5600 грн. Підприємство продає його за грошові кошти. Договірна вартість – 18000 грн. Перша подія – відвантаження основних засобів. Скласти кореспонденцію рахунків і розрахувати необхідні суми.

Завдання 4. На балансі підприємства «Мрія» є верстат первісною вартістю 17300 грн, накопичений знос 5600 грн. У результаті аварії верстат став непридатним, і було прийнято рішення про його ліквідацію. Витрати на демонтаж верстата склали 860 грн, після демонтажу залишились деякі деталі, що можуть бути ще використані, на суму 450 грн. Скласти кореспонденцію рахунків і розрахувати необхідні суми.

Завдання 5. На балансі підприємства «Мрія» є верстат первісною вартістю 17300 грн, накопичений знос 5600 грн. Підприємство безоплатно передало верстат технічному училищу для навчальних цілей. Скласти кореспонденцію рахунків і розрахувати необхідні суми.

РОЗДІЛ 4. ОБЛІК ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Завдання для самоперевірки

Контрольні запитання

1. Дайте визначення терміну «фінансові інвестиції».
2. Наведіть класифікацію фінансових інвестицій за різними ознаками та охарактеризуйте їх види.
3. Які інвестиції вважають поточними, а які довгостроковими?
4. Вкажіть порядок визнання та формування собівартості фінансових інвестицій.
5. Чим відрізняються інвестиції у пов'язані та непов'язані сторони?
6. Які бувають ступені впливу інвестора на об'єкт інвестування?
7. Перелічити методи обліку для поточних фінансових інвестицій.
8. Які інвестиції обліковуються за справедливою вартістю?
9. Для яких інвестицій використовують метод обліку за амортизованою собівартістю?
10. Що таке премія фінансових інвестицій у непов'язані сторони та як в обліку відображається її амортизація?
11. Що таке дисконт фінансових інвестицій у непов'язані сторони та як в обліку відображається його амортизація?
12. Охарактеризуйте сутність методу участі у капіталі та для яких фінансових інвестицій він застосовується.

Практичні завдання

Завдання 1. 10.03.2018 р. підприємство А з метою придбання 1000 акцій підприємства Б передало в обмін акції власної емісії в кількості 1000 шт. Номінальна вартість становила 150 грн за акцію, ринкова вартість - 170 грн.

17.03.2018 р. з метою придбання 100 облігацій підприємства В номіналом 100 грн з 10% річних підприємство А передало товари, балансова вартість яких становить 8000 грн, а справедлива вартість - 12000 грн.

24.03.2018 р. підприємство А придбало за грошові кошти цінні папери підприємства Д, а саме:

- акції - 200 шт., номінал 120 грн, ринкова вартість - 150 грн за одиницю;
- облігації - 100 шт., номінал - 100 грн, ринкова вартість - 97 грн за одиницю.

Послуги брокера на фондовій біржі при цьому становили 1000 грн. Необхідно відобразити в обліку господарські ситуації.

Завдання 2. 3 січня 2018 р. підприємство «Крокус» придбало облігації відповідної номінальної вартості з встановленою річною ставкою з метою їх утримання до погашення. Облігації були випущені строком на три роки. Виплата відсотка здійснюється щорічно наприкінці року.

Дані для обчислення амортизації дисконту наведені в таблиці 4.11.

Таблиця 4.11

Дані для обчислення амортизації дисконту

Показник	Значення
Ціна придбання облігації, грн	75000
Номінальна вартість облігації, грн	98000
Фіксована ставка відсотка	18,00%
Термін погашення з моменту придбання, роки	3

Відобразити цю ситуацію в обліку.

Завдання 3. Те ж саме підприємство «Крокус» 3 січня 2018 р. придбало облігації відповідної номінальної вартості з встановленою річною ставкою з метою їх утримання до погашення. Облігації були випущені строком на п'ять років. Виплата відсотка здійснюється щорічно наприкінці року.

Дані для обчислення амортизації премії наведені в таблиці 4.12.

Таблиця 4.12

Дані для обчислення амортизації премії

Показник	Значення
Ціна придбання облігації, грн	410884
Номінальна вартість облігації, грн	277848
Фіксована ставка відсотка	19,00%
Термін погашення з моменту придбання, роки	5

Відобразити цю ситуацію в обліку.

Завдання 4. Підприємство «Тревелін» 02 січня 2018р. придбало частку у власному капіталі підприємства «Оріон» в розмірі 30% за 150 000 грн. За результатами діяльності підприємства «Оріон» у 2018 році отримана інформація, наведена в таблиці 4.13.

Протягом звітного періоду підприємство «Тревелін» реалізувало готову продукцію підприємству «Оріон» на загальну суму 25000 грн (без ПДВ), собівартість якої становила 20000 грн.

Таблиця 4.13

Інформація про розмір власного капіталу підприємства «Оріон»

Статті власного капіталу	На 01.01.2018 р.	На 31.12.2018 р.
Статутний капітал	700000	700000
Інший додатковий капітал	150000	200000
Нерозподілений прибуток	200000	300000
Резервний капітал	50000	50000
Разом	1100000	1250000

Відобразити в обліку цю ситуацію.

РОЗДІЛ 5. ОБЛІК ДОХОДІВ, ВИТРАТ І РЕЗУЛЬТАТІВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Завдання для самоперевірки

Контрольні запитання

1. Наведіть кодифікацію видів інвестиційною діяльності за її об'єктами.
2. Відкриття яких субрахунків доцільне для розмежування доходів і витрат від реалізації об'єктів інвестиційної діяльності в залежності від виду інвестиційної діяльності?
3. З якою метою складається запропонована форма звіту з оцінки ефективності вкладень по кожному об'єкту інвестиційної діяльності?
4. З якою метою складається запропонована форму звіту про результати інвестиційної діяльності за видами інвестицій?

5.5.2. Практичні завдання

Завдання 1. Схематично зобразити взаємозв'язок рахунків обліку доходів, витрат та фінансових результатів від інвестиційної діяльності.

Завдання 2. Вартість придбання верстату «SHARP DX2500N» становила 48 584 грн. За період його експлуатації сума нарахованого зносу становить 31 742 грн. Залишкова вартістю верстату складає 16 842 грн. На основі звіту про технічний стан обладнання керівництвом підприємства було прийнято рішення стосовно реалізації даного об'єкта основних засобів. Верстат «SHARP DX2500N» було реалізовано 18.09.2017 р., при цьому вартість реалізації склала 24 613 грн.

Відобразити результати даної господарської операції на субрахунках рахунків обліку доходів, витрат і фінансових результатів інвестиційної діяльності, запропонованих в пункті 5.2.

Завдання 3. Складіть фрагмент звіту з оцінки ефективності вкладень по об'єкту інвестиційної діяльності - верстату «SHARP DX2500N» за вихідними даними, наведеними в завданні 2.